

ERFGOED, STREEKPRODUCTEN, DESIGN...

Kleinere steden worden steeds interessanter voor een weekendtrip. Zoals Amersfoort, een schilderachtige historische vesting waar de horeca bruist en vernieuwt. Waar je zo de stad uit en de natuur in fietst. En waar dit jaar in het Mondriaanhuis honderd jaar Dutch Design wordt gevierd.

TINEKE ZWIJGERS

Waarin klein AMERSFOORT groot kan zijn

Aankomen om direct weer weg te gaan, dat doe je op een prachtige lentedag in een stad als Amersfoort. We huren een fiets en stappen op de fietsboot Eemlijn, die ons over het onbekende riviertje de Eem naar Spakenburg brengt. Schipper Jan zit volverhalen. Zo blijkt dat

veel mensen de Eem kennen zonder dat te weten. Drs. Pzingt erover in 'De veerpot' (ook gekend als 'Heen en weer'). «Kijk, wijst Jan na een paar kilometer varen. «Hier stak hij steeds weer met het pontje over.» Vervolgens passeren we reëenwissels in het water. Het gras is blijbaar ook voor hen groener bij de buren, want ze kunnen er veilig overzwemmen.

Wijn bij de nonnen

In Eemdijk stappen we af en fietsen naar Spakenburg, een vissersdorp aan de voormalige Zuiderzee waar nog altijd tientallen vrouwen in traditionele klederdracht lopen. Een prachtig gezicht. We eten snoekbaars uit de Eem, een tip van de schipper. «Het is een delicate vis, die alleen in heel schoon water zwemt. Hij schijnt populair te zijn in België.» Langs de rivier en weilanden met speelse lammetjes fietsen we terug naar de stad.

Weer in Amersfoort bezoeken we het Mondriaanhuis. Speciaal voor thema-jaar 'Van Mondriaan tot Dutch Design' is het geboortehuis van de kunstenaar omgetoverd tot een interactieve belevenis. We kruipen in zijn huid en volgen hem naar zijn atelier in Parijs en op zijn artistieke zoektocht door New York. Ook leren we uit zijn iconische werk, met uiteraard veel rood, geel en blauw, hoe Mondriaan en tijdgenoten als Gerrit Rietveld en Theo van Doesburg met hun in 1917 opgerichte tijdschrift De Stijl aanzetten tot het wereldberoemde Dutch Design.

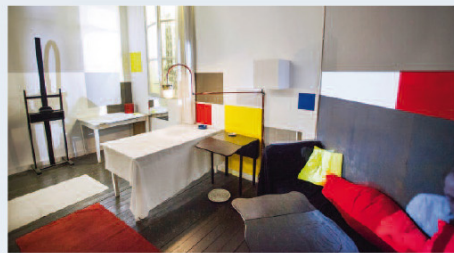
Na dit culturele programma is het tijd om Amersfoort te leren kennen als culinaire bestemming. Wijinbar Zuster Margaux, gevestigd in een voormalig klooster, heeft altijd minstens veertig wijnen op glas en een menu 'zo veranderlijk als het weer'. Zuster Margaux nodigt haar gasten uit om zelf hun profensatie toe te voegen aan het handgeschreven menuboekje en serveert bij de wijn heerlijkste streekkaas en -worst. Ook in restaurant De Viszack spat het enthousiasme van de menukaart. 'Eerlijke' visgerechten en schelpdieren, maar ook wat vlees en vegetarisch voor wie het diner geen 'viszack' is. De eigenaren runnen tevens wijinbar de Bijzack, dus met de passende wijnen zit het wel goed. Helemaal geen Nederlandse wijnen op de kaart, terwijl er in de omgeving nochtans diverse wijngoeden zijn.

Muurbloempjes

Een stadswandeling brengt ons langs de mooiste plekken van de historische vesting. De stadsmuren en poorten zijn nog goeddeels intact en langs de muur loopt een straat met de curieuze naam Muurhuizen. De huizen in deze straat werden na een grote stadsbrand

«Amersfoort was ooit een bierstad met 50 brouwerijen. In de vorige eeuw sloten die allemaal hun deuren. Nu is het brouwen terug in opkomst»

gebouwd op de fundamenten van de oude stadsmuur. Amersfoort wordt doorsneden door smalle grachtjes met boogbruggetjes en bloemrijke muren. Tijdens een rondvaart in een open boot van de Waterlijn kun je deze kade-flora van dichtbij bewonderen en ook een blik werpen op de fraaie achtertuinen van de Muurhuizen. Via de fotogenieke Koppelpoort verlaten we de vesting en wandelen langs de Eems naar een oude loods, die nu Het Lokaal huisvest. In het Proeflokaal eten we soep en verse boterhammen met geitenkaas en drinken wijn van boeren in Nijkerk en de Betuwe. Het Lokaal werkt uitsluitend met regionale producten die te koop zijn in de naastgelegen winkel. Leuke gaste: eet je iets dat zo goed smaakt dat je het thuis wil maken, dan krijg je het recept mee en haal je de ingrediënten in het aanpalende Verslokaal. Het ook ruime bieraanbod slaan we over want op het programma staat nog een bezoek aan De Drie Ringen. Amersfoort was met zijn schonewater ooit een echte bierstad met zo'n vijftig brouwerijen, maar in de vorige eeuw sloten die allemaal hun deuren. Nu is het brouwen terug in opkomst en in De Drie Ringen gaan we Amersfoorts bier proeven. De

Boven: tijdens een rondvaart kun je de kleurrijke kade-flora en de pittoreske huisjes bewonderen. Onder: in het Mondriaanhuis vind je de typische 'Mondriaan kleuren' rood, geel en blauw veelvuldig terug.

PRAKTISCH

ERHEEN: afstand Brussel-Amersfoort: 195 km. In parkeergarage Flintplein parkeer je voor € 9,50 per 24 uur. Amersfoort is vanuit Brussel (2,5 uur) en Antwerpen (2 uur) bereikbaar per trein. Vanaf het station wandel je zo het historisch centrum in.

LOGEREN:

• **De Tabakspiant:** boutique-hotel in een monumentaal 17de-eeuws pand in hartje Amersfoort, waar geen kamer hetzelfde is. Vanaf € 105, B&B voor 2 personen. www.hotelde-tabakspiant.nl

• **Leerhotel Het Klooster:** dit voormalige klooster ligt in het groen, vlak bij het Belgenmonument, en wordt gerund door studenten van de Waterschool. Vanaf € 80, B&B voor 2 personen. www.leerhotelhetklooster.nl

BESTELTID: de expo in het Mondriaanhuis duurt tot eind 2017. Voor een boottochtje met de Eemlijn en de Waterlijn bezoek je Amersfoort best vóór half oktober.

MEER INFO:

www.vamersfoort.nl (toeristische info)
www.mondriaanhuis.nl
www.eemlijn.nl (vaarschema)
www.wandelingen.info
www.zuster margaux.nl
www.deviszack.nl
www.dedieringen.nl
www.hetlokaal.nl

LEKKERS:

• Tijdens de Kroegentocht ontdek je de leukste kroegen en brouwerijen van Amersfoort. Download de route op: www.vamersfoort.nl

• Een fles lokale wijn mee naar huis? De Nijkerkse wijngaard Aan De Breede Beek en Hoogbeek & Royen in Zeist zijn geregeld open en je kunt de wijn kopen in Het Lokaal. www.aandebreedezest.nl
www.wijngaardzeist.nl

MONUMENT VOOR DE BELGEN

Aan de rand van de stad, op het hoogste punt van de Amersfoortse Berg, herinnert het Belgenmonument aan de Grote Oorlog. Neutraal Nederland ving tussen 1914 en 1918 ruim 1 miljoen Belgische vluchtelingen op, onder wie zo'n 30.000 militairen in Amersfoort. In 1917 startten de geltnereerden met het bouwen van het monument, als dank voor de hulp. Het hoofgebouw en de muur met reliëfs zijn gebouwd in de stijl van de Amsterdamse School. Het is het grootste monument in Nederland en werd onlangs gerestaureerd.

ketels staan in een gemoedelijk bruin café waar de stamgasten aan de toog zitten en er een schaal gekookte eieren klaar staat voor wie een bodempje wil leggen onder de drank.

«Vroeger deelden we ook shag uit», vertelt gastheer Gert, «maar nu alleen eijtes, die we een zestal minuten koken.» We tikken er graag een beetje weg, al voorzieit huisbrouwer Gor ons ook ruim van kaas en worst bij het proeven van de huisbieren. Van het warmbloedige Vuurvogel tot het naar de brouwer genoemde CorDeux, dat een combinatie is van Duits Weissen, gezellig Vlaanderen en Hollandse nuchterheid. Dat houdt maag en hoofd nog wel even bezig.

Via de fotogenieke Koppelpoort kun je de historische vesting binnenvaren. Foto's Dorien Koppenberg